

คำแนะนำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 สำหรับเด็กและวัยรุ่นอายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป (ฉบับที่ 3)

วันที่ 22 กันยายน 2564

การให้วัคซีนป้องกัน โควิด-19 ในเด็ก และวัยรุ่น ผู้ใดควรได้รับวัคซีน

ในระยะแรกของการให้วัคซีนในเด็กและวัยรุ่น ได้กำหนดให้ผู้มีโรคประจำตัว ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคโควิด-19 ที่มีอาการรุนแรง และอาจเสียชีวิตได้ เป็นผู้มีความเสี่ยงค่อนข้างระดับต้นให้ได้รับวัคซีน ชนิด mRNA ของบริษัท Pfizer BioNTech จำนวน 2 เข็ม ห่างกัน 3 สัปดาห์ขึ้นไป ได้แก่

- เด็กและวัยรุ่นอายุ 16 ปีจนถึง 18 ปี ทุกวัยที่ไม่มีข้อห้ามในการฉีดวัคซีน
- เด็กอายุ 12 ปี ถึงน้อยกว่า 16 ปี ที่เป็นกลุ่มเสี่ยง มีโรคประจำตัว ที่อาจเกิดโรคโควิด-19 รุนแรง อาจถึงขั้นเสียชีวิต ได้แก่
 1. บุคคลที่มีโรคอ้วน (ดัชนีมวลกายมากกว่า 35 กิโลกรัมต่อตารางเมตร หรือ มีน้ำหนัก 70 กิโลกรัมขึ้นไปในเด็กอายุ 12-13 ปี น้ำหนัก 80 กิโลกรัมขึ้นไปในเด็กอายุ 13-15 ปี น้ำหนัก 90 กิโลกรัมขึ้นไปในเด็กอายุ 15-18 ปี หรือเด็กอ้วนที่มีภาวะหยุดหายใจขณะหลับจากภาวะทางเดินหายใจอุดกั้น)
 2. โรคทางเดินหายใจเรื้อรัง รวมทั้งโรคหอบหืดที่มีอาการปานกลางหรือรุนแรง
 3. โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคหลอดเลือดสมอง
 4. โรคไตวายเรื้อรัง
 5. โรคมะเร็งและภาวะภูมิคุ้มกันต่ำ
 6. โรคเบาหวาน
 7. กลุ่มโรคพันธุกรรมรวมทั้งกลุ่มอาการดาวน์ เด็กที่มีภาวะบกพร่องทางระบบประสาทอย่างรุนแรง เด็กที่มีพัฒนาการช้า

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย ได้ติดตามข้อมูลด้านประสิทธิภาพและความปลอดภัยของวัคซีนโควิด-19 ในเด็กและวัยรุ่น เพื่อให้คำแนะนำเพิ่มเติม ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความปลอดภัย และประโยชน์ทางด้านสุขภาพของเด็กเป็นสำคัญ ดังนี้

- เด็กและวัยรุ่นที่มีสุขภาพดี อายุ 12 ปี ถึงน้อยกว่า 16 ปี แนะนำให้ฉีดวัคซีน ชนิด mRNA ของบริษัท Pfizer BioNTech โดย

- เด็กและวัยรุ่นชาย รับประทาน เข็มที่ 1 และ ชะลอการให้เข็มที่ 2 ไปก่อน จนกว่าจะมีคำแนะนำเพิ่มเติม (เนื่องจากการฉีดเข็ม 2 ในเด็กกลุ่มนี้ มีความเสี่ยงสูงกว่าเข็มแรก จากกล้ามเนื้อหัวใจและเยื่อหุ้มหัวใจอักเสบ ซึ่งพบน้อยมาก ดูรายละเอียดในคำอธิบาย หน้า 3)
- เด็กและวัยรุ่นหญิง สามารถรับประทาน เข็มที่ 2 เข็มห่างกัน อย่างน้อย 3 สัปดาห์ (ดูรายละเอียด ในคำอธิบาย หน้า 3)

ชนิดของวัคซีนที่แนะนำในเด็กและวัยรุ่น

ขณะนี้ (วันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2564) มีวัคซีนที่มีในประเทศไทยที่ได้ขึ้นทะเบียนให้ใช้ เด็กอายุ 12 ปีขึ้นไป คือ วัคซีน ชนิด mRNA ของบริษัท Pfizer-BioNTech

แนะนำให้ใช้วัคซีนที่ได้รับการขึ้นทะเบียนให้ใช้ในเด็ก อายุต่ำกว่า 18 ปีจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาแล้วเท่านั้น

คำอธิบาย

ข้อมูลจากกรมควบคุมโรคกระทรวงสาธารณสุขตั้งแต่วันที่ 1 เมษายนถึง 15 กันยายน 2564 พบมีรายงานโรคโควิด-19 ในเด็กอายุน้อยกว่า 18 ปีรวม 184,225 ราย มีรายงานการเสียชีวิต 31 ราย พบรายงานจำนวนผู้ป่วยสูงสุดในช่วงเดือนสิงหาคม และมีแนวโน้มจำนวนผู้ป่วยลดลงในเดือนกันยายน สอดคล้องไปกับสถานการณ์โรคโควิด-19 ของประเทศไทย โดยพบมีรายงานผู้ป่วยโรคโควิด-19 ในเด็กทุกกลุ่มอายุ แต่พบจำนวนผู้ป่วยสูงสุดในกลุ่มอายุ >12 ถึง 18 ปี ในช่วงระหว่างวันที่ 9 ถึง 15 กันยายน พบรายงานผู้ป่วยเด็กทั้งหมด 16,427 ราย จำแนกเป็นผู้ป่วยแรกเกิดถึง 1 เดือน, >1 เดือนถึง 1 ปี, >1 ปีถึง 6 ปี, >6 ปีถึง 12 ปี และ >12 ปีถึง 18 ปี จำนวน 74 (ร้อยละ 0.5), 1,335 ราย (ร้อยละ 8.1), 3,876 ราย (ร้อยละ 23.6), 5,174 ราย (ร้อยละ 31.5) และ 5,968 ราย (ร้อยละ 36.3) ตามลำดับ ในจำนวนนี้มีเด็กอายุ >1 เดือนถึง 1 ปีเสียชีวิต 1 รายและอายุ >12 ปี-18 ปีเสียชีวิต 3 ราย แม้ว่าอัตราการเสียชีวิตผู้ป่วยโรคโควิด-19 ในเด็กจะต่ำ แต่พบมีรายงานผู้ป่วยเด็กที่มีภาวะการอักเสบของอวัยวะหลายระบบในร่างกายที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อโรคโควิด-19 (Multisystem inflammatory syndrome in children, MIS-C) ในเด็กจำนวนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอาการรุนแรงแม้ว่าเป็นเด็กที่ปกติแข็งแรงดี และในขณะนี้เด็กและผู้ปกครองจำนวนมากได้รับผลกระทบจากการที่เด็กไม่ได้ไปโรงเรียนเป็นระยะเวลาอันยาวนาน

ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทยจึงมีคำแนะนำเพิ่มเติมในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 สำหรับเด็กและวัยรุ่นอายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป ดังต่อไปนี้

- แนะนำให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ที่ได้รับการรับรองโดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ให้ใช้ในเด็กและวัยรุ่นตั้งแต่อายุ 12 ปีขึ้นไป ซึ่งในขณะนี้ (วันที่ 22 กันยายน 2564) มีวัคซีนชนิดเดียวที่มีในประเทศไทย คือชนิด mRNA ของ Pfizer-BioNTech และเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2564 วัคซีนชนิด mRNA ของ Moderna ได้รับการรับรองเพิ่มเติม (แต่ขณะนี้ยังไม่มีวัคซีนนี้ในประเทศไทย) สำหรับวัคซีนชนิดเชื้อตายของ Sinopharm และ Sinovac อยู่ในระหว่างการพิจารณาข้อมูลเรื่องการกระตุ้นภูมิคุ้มกัน ประสิทธิภาพและความปลอดภัยในเด็ก และขณะนี้ยังไม่ได้รับการรับรองให้ใช้ในเด็กและวัยรุ่น
- แนะนำให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ชนิด mRNA ที่ได้รับการรับรองโดย อย. 2 เข็มห่างกัน 3-4 สัปดาห์ ในเด็กและวัยรุ่นทุกคนที่ อายุตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไป และเด็กและวัยรุ่นทุกคนที่อายุ 12 ปีขึ้นไปที่มีโรคประจำตัวที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคโควิด-19 รุนแรง ซึ่งเป็นคำแนะนำที่ให้ไว้ตั้งแต่วันที่ 7 กันยายน 2564
- แนะนำให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ชนิด mRNA ที่ได้รับการรับรองโดย อย. 2 เข็มห่างกัน 3-4 สัปดาห์ ในเด็กและวัยรุ่นผู้หญิง ที่แข็งแรงดีอายุตั้งแต่ 12 ปี ถึงน้อยกว่า 16 ปี (12- <16) สำหรับในเด็กและวัยรุ่นชายที่แข็งแรงดีในช่วงอายุดังกล่าว แนะนำให้ฉีดวัคซีนเข็มแรกเพียงเข็มแรกเข็มเดียว และชะลอการฉีดเข็มสองไว้ก่อนจนกว่าจะมีข้อมูลความปลอดภัยของวัคซีนนี้เพิ่มเติม ทั้งนี้เนื่องจากการฉีดวัคซีนกันป้องกันโรคโควิด-19 ชนิด mRNA มีโอกาสเกิดอาการข้างเคียงเรื่องกล้ามเนื้อและเยื่อหัวใจอักเสบได้สูงสุดในเด็กและวัยรุ่นชายในกลุ่มอายุนี้ และมักพบสัมพันธ์กับภายหลังการฉีดวัคซีนเข็มสอง โดยรายงานจากระบบ Vaccine Adverse Event Reporting System (VAERS) ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2564 ถึง 18 มิถุนายน 2564 ในสหรัฐอเมริกา รายงานอัตราการเกิดอาการข้างเคียงของระบบหัวใจในเด็กและวัยรุ่นชายในกลุ่มอายุ 12 - <16 ปี ในอัตรา 162.2 ต่อการฉีดวัคซีนเข็มสองหนึ่งล้านโดส ในขณะที่รายงานอัตราอาการข้างเคียงของระบบหัวใจในเด็กและวัยรุ่นในเด็กหญิงกลุ่มอายุเดียวกันพบในอัตราที่ต่ำกว่ามากคือ 13 ต่อการฉีดวัคซีนเข็มสองหนึ่งล้านโดส ในขณะที่พบว่าการฉีดวัคซีนชนิด mRNA ของ Pfizer-BioNTech 1 เข็ม และ 2 เข็ม มีประสิทธิภาพในการป้องกันโรคโควิด-19 จากสายพันธุ์เดลต้าได้ร้อยละ 36 และ 88 และป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 ที่มีอาการรุนแรงต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลได้สูงถึงร้อยละ 94 และ 96 ตามลำดับ คำแนะนำนี้จึงพิจารณาให้เด็กและวัยรุ่นหญิงได้รับประโยชน์จากวัคซีนเต็มที่จากการฉีด 2 เข็ม ในขณะที่เด็กผู้ชายจะต้องมีการประเมินประโยชน์และความเสี่ยงเพิ่มเติมเมื่อได้ข้อมูลในบริบทของประเทศไทยเพิ่มขึ้น ก่อนจะให้คำแนะนำในการฉีดเข็มต่อไป
- แนะนำให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ในเด็กอายุตั้งแต่ 12 ปี ถึงน้อยกว่า 16 ปี ที่อาศัยร่วมกับผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง

- แนะนำให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 แก่ครูและบุคลากรทุกระดับในโรงเรียนและสถานศึกษาทุกคน และสมาชิกหมู่บ้านของบุคลากรทุกคน และแนะนำให้ฉีดวัคซีนแก่ผู้ปกครองและสมาชิกในครอบครัวของเด็กทุกคน
- ส่งเสริมให้มีมาตรการการป้องกันโรคโควิด-19 อย่างเคร่งครัดในโรงเรียนและสถานศึกษาตามคำแนะนำของกรมควบคุมโรค
- การฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ในเด็กและวัยรุ่นเป็นความสมัครใจของเด็กและผู้ปกครอง ซึ่งควรได้รับการยอมรับ เด็กและวัยรุ่นทุกคน ควรได้ไปโรงเรียนและร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนได้อย่างเท่าเทียม ไม่ว่าเด็กและวัยรุ่นจะได้รับการฉีดวัคซีนหรือไม่ หรือได้รับวัคซีนชนิดใด โดยต้องรักษามาตรการการป้องกันโรคโควิด-19 อย่างเคร่งครัด
- แนะนำให้งดออกกำลังกายอย่างหนักหรือการทำกิจกรรมอย่างหนักเป็นเวลาหนึ่งสัปดาห์ภายหลังจากการฉีดวัคซีน ป้องกันโรคโควิด-19 ชนิด mRNA เนื่องจากมีรายงานการเกิดผลข้างเคียงกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ และเยื่อหุ้มหัวใจอักเสบภายหลังการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ชนิด mRNA ซึ่งถึงแม้จะพบในอัตราที่ต่ำ แต่เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงภาวะแทรกซ้อน จึงแนะนำให้เด็กและวัยรุ่นทุกราย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและวัยรุ่นชายที่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ทั้งโดสที่ 1 และ 2 งดการออกกำลังกายหรือการทำกิจกรรมอย่างหนักเป็นเวลาหนึ่งสัปดาห์ภายหลังจากการฉีดวัคซีน และในเวลาดังกล่าวนี้หากมีอาการเจ็บแน่นหน้าอก หายใจเหนื่อยหรือหายใจไม่อิ่ม ใจสั่นหน้ามืดเป็นลม ควรรีบไปพบแพทย์โดยหากแพทย์สงสัยภาวะกล้ามเนื้อหัวใจหรือเยื่อหุ้มหัวใจอักเสบ ควรพิจารณาทำการตรวจค้นเพิ่มเติม หากมีข้อมูลเรื่องประสิทธิภาพและความปลอดภัยของวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ในเด็กและวัยรุ่นมากขึ้น ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทยจะมีคำแนะนำเพิ่มเติมในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ในอนาคตต่อไป สามารถติดตามคำแนะนำของราชวิทยาลัยได้ที่ www.thaipediatrics.org

เอกสารอ้างอิง

1. Hoeg TB, et al. medRxiv preprint doi: <https://doi.org/10.1101/2021.08.30.21262866>
2. Bernal JL, et al. NEJM July 21, 2021 DOI: 10.1056/NEJMoa2108891
3. https://khub.net/web/phe-national/public-library/-/document_library/v2WsRK3ZIEig/view_file/479607329?_com_liferay_document_library_web_portlet_DLPortlet_INSTANCE_v2WsRK3ZIEig_redirect=https%3A%2F%2Fkhub.net%3A443%2Fweb%2Fphe-national%2Fpublic-library%2F-%2Fdocument_library%2Fv2WsRK3ZIEig%2Fview%2F479607266